TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2004. gada 15. decembrī *

Lieta C-272/03

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko iesniegusi *Bundesfinanzhof* (Vācija) ar lēmumu, kas pieņemts 2003. gada 13. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2003. gada 24. jūnijā, tiesvedībā

Hauptzollamt Neubrandenburg

pret

Jens Christian Siig, kas veic komercdarbību ar nosaukumu *"Internationale Transport" Export-Import.*

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], tiesneši K. Gulmans [*C. Gulmann*] un R. Šintgens [*R. Schintgen*] (referents),

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerāladvokāts A. Ticano [*A. Tizzano*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Kristiana Zīga [*Christian Siig*] vārdā — F. Bērings [*F. Bähring*], *Rechtsanwalt*,

— Itālijas valdības vārdā — I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz Dž. de Bellis [*G. de Bellis*], *avvocato dello Stato*,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — J. K. Šīferers [*J. C. Schieferer*], pārstāvis,

ņemot vērā lēmumu, kas pieņemts pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas, izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz to, kā interpretēt 670. panta p) punktu un 718. panta 3. punkta d) apakšpunktu Komisijas 1993. gada 2. jūlija Regulā (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai

(EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 253, 1. lpp., turpmāk tekstā — "Īstenošanas regula").

2 Šis lūgums tika iesniegts saistībā ar prāvu starp Zīgu, kas savu komercdarbību veic ar uzņēmuma *"Internationale Transport" Export-Import* starpniecību (turpmāk tekstā — "Zīgs"), un *Hauptzollamt Neubrandenburg* (Neibrandenburgas Galvenā muitas iestāde, turpmāk tekstā — *"Hauptzollamt"*) jautājumā par muitas nodokļa un importa precēm piemērojamā pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk tekstā — "PVN") iekasēšanu.

Atbilstošās tiesību normas

3 Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulas (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 302, 1. lpp., turpmāk tekstā — "Muitas kodekss") 137. pants nosaka:

"Pagaidu ievešanas procedūra ļauj Kopienas muitas teritorijā ar pilnīgu vai daļēju atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļiem un bez tirdzniecības politikas pasākumu piemērošanas izmantot ārpuskopienas preces, kas paredzētas atkalizvešanai nemainītā veidā, izņemot parastas pārmaiņas, kas radušās to lietošanas rezultātā."

4 Muitas kodeksa 141. pants formulēts šādi:

"Gadījumus un īpašos nosacījumus, kuros pagaidu ievešanas procedūru var piemērot ar pilnīgu atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa, nosaka saskaņā ar Komitejas procedūru."

5 Muitas kodeksa 204. pants nosaka:

"Ievedmuitas parāds rodas:

a) neizpildot kādu no pienākumiem, ko uzliek ievedmuitas nodoklim pakļaujamo preču pagaidu glabāšana vai tādas muitas procedūras izmantošana, kurai tās nodotas,

vai

b) neievērojot kādu nosacījumu preču nodošanai šajā muitas procedūrā vai pazeminātas ievedmuitas nodokļa likmes vai nulles likmes piemērošanai precēm sakarā ar to galapatēriņu,

gadījumos, kas nav minēti 203. pantā, ja vien netiek konstatēts, ka neizpildīšana nav būtiski iespaidojusi attiecīgās pagaidu glabāšanas vai muitas procedūras pareizu norisi."

6 Saskaņā ar Muitas kodeksa 239. panta 1. punktu:

"Ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļus var atmaksāt vai atlaist 236., 237. un 238. pantā neminētos gadījumos:

— kurus nosaka saskaņā ar Komitejas procedūru,

— kurus radījuši apstākļi, kādos attiecīgo personu nevar saistīt ar krāpšanu vai klaju nolaidību. Gadījumus, kādos šo noteikumu piemēro, un tā piemērošanas kārtību nosaka saskaņā ar Komitejas procedūru. Atmaksāšana vai atlaišana var būt atkarīga no īpašu nosacījumu izpildes."

7 Īstenošanas regulas 670. pants nosaka:

"Šajā nodaļā:

[..]

e) "komerciāla izmantošana" ir transportlīdzekļa izmantošana ar mērķi pārvadāt cilvēkus par atlīdzību vai rūpnieciski vai komerciāli pārvadāt preces vai nu par atlīdzību, vai bez tās;

[..]

p) "iekšējā satiksme" ir tādu cilvēku vai preču pārvadāšana, kas iekāpj vai ko iekrauj Kopienas muitas teritorijā un kas izkāpj vai ko izkrauj tās pašas teritorijas citā vietā."

8 Īstenošanas regulas 718. pants paredz:

"1. Pagaidu ievešanas procedūru piemēro ceļu transportlīdzekļiem, ko paredzēts izmantot komerciāli.

2. Piemērojot šo pantu, "transportlīdzekļi" ir ceļu transportlīdzekļi un to piekabes.

3. Neskarot 4. punktu, 1. punktā minēto pagaidu ievešanas procedūru ļauj izmantot, ja transportlīdzekļi atbilst šādiem nosacījumiem:

[..]

d) tos izmanto tikai tādos pārvadājumos, kuri sākas vai beidzas ārpus Kopienas muitas teritorijas.

[..]

5. Ievērojot 3. punkta nosacījumus, 1. punktā minētie transportlīdzekļi Kopienas muitas teritorijā var palikt uz laiku, kāds vajadzīgs, lai izpildītu darbības, kuru dēļ lūgta pagaidu ievešana, piemēram, pasažieru pārvadāšana, uzņemšana vai izsēdināšana, preču iekraušana vai izkraušana, pārvadājumi vai apkope.

[..]

7. Ar izņēmumu no 3. punkta:

[..]

c) komerciālam izmantojumam paredzētus transportlīdzekļus var izmantot arī iekšējā satiksmē, ja to pieļauj transporta jomā piemērotie noteikumi, jo īpaši, noteikumi par ievešanu un izmantošanu."

Pamata prāva un prejudiciālais jautājums

9 Zīgam, kas kā individuālais komersants vada transporta uzņēmumu Polijā, pieder trīs ceļu satiksmē izmantojami traktori. 2000. gada 25. maijā *Bundesministerium für Verkehr, Bau- und Wohnungswesen* (Federālā transporta, būvniecības un mājokļu ministrija) viņam izsniedza atļauju veikt starptautiskos preču pārvadājumus Vācijā un Polijā, kā arī veikt tranzīta braucienu cauri Vācijas teritorijai ar traktoru, kura Polijā izdotais reģistrācijas numurs ir GWN 3247. Šajā atļaujā kā iebraukšanas diena norādīts 2000. gada 4. jūnijs, kā kravas izkraušanas vieta — Vīborga [*Viborg*] Dānijā, kā atpakaļbrauciena diena — 2000. gada 6. jūnijs un kā kravas izkraušanas valsts — Polija.

10 Minētais traktors ar puspiekabi, kuras Polijā izdotais reģistrācijas numurs bija VB 4064, 2000. gada 4. jūnijā iebrauca Kopienas muitas teritorijā. Pārvadātās preces bija paredzēts piegādāt kādam Dānijā reģistrētam pircējam. Pēc tam, kad preces tika izkrautas, 2000. gada 6. jūnijā Flensburgā (Vācija) puspiekabē tika iekrautas preces, ko bija paredzēts piegādāt Varšavā (Polijā) reģistrētam uzņēmumam. 2000. gada 7. jūnijā puspiekabe tika novietota sabiedrībai *Agroservice* piederošā teritorijā Penkunas pilsētā (Vācija) un traktors ar Polijā izdotu reģistrācijas numuru GWN 3247 bez šīs puspiekabes izbrauca no Kopienas muitas teritorijas Polijas virzienā. 2000. gada 8. jūnijā cits traktors ar Polijā izdotu reģistrācijas numuru SML 3525 iebrauca Kopienas teritorijā. Šim traktoram tika piekabināta attiecīgā puspiekabe, un 2000. gada 9. jūnijā tā caur Ēbersvaldes (Vācija) muitas dienestu tika izvesta uz Varšavu, kur tā kravas saņēmējam tika piegādāta 2000. gada 12. jūnijā.

11 2000. gada 18. augusta nodokļu paziņojumā *Hauptzollamt*, pamatojoties uz traktora ar Polijā izdotu reģistrācijas numuru GWN 3247 vērtības novērtējumu, pieprasīja Zīgam samaksāt muitas nodokli DEM 2240 apmērā un importa preču apgrozījuma

nodokli DEM 2598,40 apmērā par 2000. gada 7. jūnijā Vācijas teritorijā veiktajiem preču pārvadājumiem. Tā kā Zīga sūdzība par šo nodokļu paziņojumu tika noraidīta, viņš cēla prasību *Finanzgericht* [Finanšu tiesa] (Vācija). Tā šo prasību apmierināja, pamatojoties uz to, ka Zīgs nebija pārkāpis nevienu no pienākumiem, ko uzliek pagaidu ievešanai piemērojamā muitas procedūra, kura traktoram un attiecīgajai puspiekabei tika piemērota atsevišķi, šķērsojot Kopienas muitas teritorijas robežu.

12 *Finanzgericht* uzskatīja, ka Zīgs ir ievērojis Īstenošanas regulas 718. panta 3. punkta d) apakšpunktu, kā noteicošo kritēriju konkrētās darbības tiesiskuma novērtēšanai izvirzot tās preces pārvadāšanu, kurai tika izmantots transportlīdzeklis. Atbilstoši Īstenošanas regulas 670. panta p) punktam "iekšējā satiksme" ir tādu preču pārvadāšana, ko iekrauj Kopienas muitas teritorijā, lai tās izkrautu citā vietā tajā pašā teritorijā. Taču traktors ar puspiekabi tika izmantots, lai, pirmkārt, veiktu pārvadājumu, kas sākās ārpus Kopienas muitas teritorijas un kas beidzās tajā, un, otrkārt, pārvadājumu, kurš sākās šajā teritorijā un kurš beidzās ārpus tās. Fakts, ka puspiekabe divas dienas bija novietota Penkunas teritorijā, tikai īslaicīgi pārtrauca pagaidu ievešanas procedūru.

13 *Hauptzollamt* pret šo lēmumu iesniedza prasību par "Pārbaudi", uzsverot, ka pretēji *Finanzgericht* izvirzītajam apgalvojumam noteicošais kritērijs bija nevis pārvadāto preču galamērķis, bet gan konkrēti izmantotais transportlīdzeklis. Traktora izkraušana ir atkarīga no tā īpašā uzbūves veida — puspiekabe vai nu tiek izkrauta, vai arī tā tiek atkabināta ar visām tajā esošajām precēm. Ir skaidrs, ka šajā gadījumā pārvadājums tika pārtraukts tikai saistībā ar puspiekabi. Traktors tomēr tika izkrauts

Penkunā un tika izmantots, pārkāpjot Īstenošanas regulas 718. panta 3. punkta d) apakšpunktu.

14 Uzskatot, ka prāvā ir nepieciešama Īstenošanas regulas interpretācija, *Bundesfinanzhof* [Federālā Finanšu tiesa] nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai [Īstenošanas] regulas 718. panta 3. punkta d) apakšpunkta un 670. panta p) punkta noteikumi interpretējami tādējādi, ka tie aizliedz izmantot ārpus Kopienas muitas teritorijas reģistrētu, ceļu satiksmē izmantojamu traktoru, lai no Kopienas muitas teritorijā esošas vietas, kur puspiekabē ir iekrautas preces, to transportētu uz citu vietu, kas atrodas Kopienas muitas teritorijā, kur tā tiek novietota tikai tāpēc, lai vēlāk ar kādu citu ceļu satiksmē izmantojamu traktoru to piegādātu preču saņēmējam, kurš reģistrēts ārpus Kopienas muitas teritorijas?"

Par prejudiciālo jautājumu

15 Lai atbildētu uz uzdoto jautājumu, sākumā jānorāda, ka Īstenošanas regulas 718. panta 3. punkta d) apakšpunkts ir iekļauts 5. nodaļas "Pagaidu ievešanas procedūra" 3. iedaļas "Transportlīdzekļu pagaidu ievešana" 1. apakšiedaļas "Pagaidu ievešana ar pilnīgu atbrīvojumu no ievedmuitas: piemērošanas joma un nosacījumi"

a) punktā "Ceļu transportlīdzekļi", bet tās pašas regulas 670. panta p) punkts — minētās nodaļas 1. iedaļā ar nosaukumu "Vispārīgi noteikumi".

16 No iepriekš izklāstītā izriet, ka Īstenošanas regulas 718. pants uzskatāms par speciālo tiesību normu (*lex specialis*) attiecībā pret tās pašas regulas 670. pantu, pirmajai tiesību normai prevalējot pār otro situācijās, ko tā īpaši reglamentē, proti, piemērojot pagaidu ievešanas procedūru tādam transportlīdzeklim, par kādu ir runa šajā gadījumā pamata lietā.

17 Svarīgi atgādināt, ka Īstenošanas regulas 718. panta 3. punkta d) apakšpunkts paredz — lai ceļu transportlīdzeklim varētu piemērot pagaidu ievešanas procedūru, tas jāizmanto tikai tādam pārvadājumam, kas sākas vai beidzas ārpus Kopienas muitas teritorijas.

18 Līdz ar to šķiet, ka pagaidu ievešanas procedūras piemērošana ir tieši atkarīga no tā, vai ar konkrēto transportlīdzekli veic noteiktu pārvadājumu, proti, pārvadājumu, kura laikā minētais transportlīdzeklis un pārvadātās preces vai personas šķērso Kopienas muitas teritorijas ārējo robežu.

19 Šādu interpretāciju apstiprina Īstenošanas regulas 718. panta 5. punkts, 722. panta 2. punkts (attiecībā uz gaisa pārvadājumiem) un 723. panta 2. punkts (attiecībā uz jūras pārvadājumiem), no kuriem izriet, ka transportlīdzekļa pagaidu ievešanas procedūra tiek piemērota tikai tik ilgi, cik tas ir nepieciešams, lai veiktu pārvadājumu, kuram tā tika pieprasīta.

20 No iepriekš minētā izriet, ka noteicošais kritērijs šajā gadījumā ir pats pārvadājums, kas veikts ar attiecīgo transportlīdzekli, nevis pārvadāto preču vai personu galamērķis.

21 Ja patiess ir fakts, kā uz to norāda Komisija, ka no Īstenošanas regulas 670. panta p) punktā iekļautā jēdziena "iekšējā satiksme" definīcijas izriet, ka ar transportlīdzekli pārvadāto preču vai personu galamērķis ir noteicošais kritērijs tam, lai noskaidrotu, vai runa ir par iekšējo satiksmi, atliek vienīgi secināt, ka attiecīgais kritērijs pagaidu ievešanas procedūras piemērošanai minētajam transportlīdzeklim, kā tas izriet no Īstenošanas regulas 718. panta 3. punkta d) apakšpunkta, ir pārrobežu pārvadājums, kas veikts ar attiecīgo transportlīdzekli.

22 Šajā sakarā jāprecizē — tā kā pagaidu ievešanas procedūru var izmantot attiecībā uz konkrētu pārvadājumu, kas jāveic ar transportlīdzekli, uz kuru attiecas šis pasākums, nav pieļaujams, ka ar minēto transportlīdzekli veic tikai daļu no attiecīgā Kopienas muitas teritorijā veicamā brauciena. Ar šo transportlīdzekli jāveic pārvadāto preču vai personu pārvadājums pāri Kopienas muitas teritorijas robežai, un tam nevajadzētu aprobežoties ar minēto preču vai personu nogādāšanu līdz minētajai robežai.

23 Visbeidzot, jāsecina, ka 718. panta 3. punkta d) apakšpunkts zaudētu savu nozīmi, ja tiktu sniegta pretēja interpretācija, saskaņā ar kuru noteicošais kritērijs tam, lai noskaidrotu, vai pārvadājums, kas veikts ar transportlīdzekli, kuram piemērota pagaidu ievešanas procedūra, ir pārvadājums, kas sākas vai beidzas ārpus Kopienas

muitas teritorijas, būtu atkarīgs tikai no tā, vai prece, kura konkrētajā brīdī tikusi pārvadāta ar attiecīgo transportlīdzekli, neatkarīgi no šā transportlīdzekļa faktiski šķērsojusi šīs teritorijas robežu, un nebūtu atkarīgs no tā, vai šo robežu vienlaicīgi šķērso gan transportlīdzeklis, gan pārvadātā prece.

24 Tādējādi nekas neliedz pārvadātājam ievest traktoru [Kopienas muitas teritorijā], izmantojot pagaidu ievešanas procedūru, un šo traktoru izmantot vienīgi tam, lai veiktu pārvadājumus Kopienas muitas teritorijā, sākot no brīža, kad ir noskaidrots, ka traktoram pievienotā puspiekabe, kā arī tās krava vai nu ir iekrauta, vai arī tiks izkrauta Kopienas teritorijā.

25 Tomēr jāpiebilst, pirmkārt, ka, piemērojot Muitas kodeksa 204. pantu, muitas parāds nerodas, ja ir noskaidrots, ka nodokļu maksātāja attiecīgā rīcība nav būtiski ietekmējusi konkrētās muitas procedūras pareizu norisi. Otrkārt, pat ja, piemērojot šo noteikumu, rodas muitas parāds, Muitas kodeksa 239. pantā ir paredzēta procedūra, saskaņā ar kuru attiecīgajam nodokļu maksātājam, par kuru šajā gadījumā ir runa pamata lietā, ievērojot dažus nosacījumus, konkrētos nodokļus var atlaist vai atmaksāt.

26 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka Īstenošanas regulas 718. panta 3. punkta d) apakšpunkts un 670. panta d) punkts interpretējams tādā veidā, ka tas aizliedz izmantot ārpus Kopienas muitas teritorijas reģistrētu, ceļu satiksmē izmantojamu traktoru, lai no Kopienas muitas teritorijā esošas vietas, kur puspiekabē iekrautas preces, to transportētu uz citu vietu, kas atrodas Kopienas muitas teritorijā, kur tā tiek novietota tikai tāpēc, lai vēlāk ar kādu citu ceļu satiksmē izmantojamu traktoru to transportētu preču saņēmējam, kurš reģistrēts ārpus Kopienas muitas teritorijas.

Par tiesāšanās izdevumiem

27 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

718. panta 3. punkta d) apakšpunkts un 670. panta p) punkts Komisijas 1993. gada 2. jūlija Regulā (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi, šajā nozīmē interpretējams tādā veidā, ka tas aizliedz izmantot ārpus Kopienas muitas teritorijas reģistrētu, ceļu satiksmē izmantojamu traktoru, lai no Kopienas muitas teritorijā esošas vietas, kur puspiekabē iekrautas preces, to transportētu uz citu vietu, kas atrodas Kopienas muitas teritorijā, kur tā tiek novietota tikai tāpēc, lai vēlāk ar kādu citu ceļu satiksmē izmantojamu traktoru to transportētu preču saņēmējam, kurš reģistrēts ārpus Kopienas muitas teritorijas.

[Paraksti]